

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: support@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 452
din 17.07.2013**

Dosar nr.: 399/2013

Petiția nr.: 2951/23.04.2013

Petent: C. G.

Reclamat: P. E., președinte al Asociației de Proprietari bloc 108

Obiect: afirmații cu potențial caracter discriminatoriu la adresa etniei
rome

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

I.1.1. C. G., loc. București

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

I.2.1. P. E., loc. București

**II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de
discriminare**

2.1. Petenta, îngrijitor al scării blocului și care locuiește cu contract de închiriere în uscătoria blocului, sesizează faptul că președintele asociației de proprietari a făcut afirmații la adresa etniei sale, afirmații precum “țigani împuțiți vă dau afară din bloc”.

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților.

3.2. Prin adresa nr. 2951/22.05.2013 a fost citată petenta, iar prin adresa 3537/22.05.2013 a fost citată partea reclamată pentru termenul stabilit de Consiliu la data de 11.06.2013.

3.3. Procedură legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentei

4.1.1. Petenta, îngrijitor scară de bloc din anul 2000, arată că deține un contract de închiriere pentru locuința sa de la parterul/uscătoria blocului până în anul 2016, iar doamna președinte a Asociației de Proprietari a blocului ce a preluat această funcție din luna septembrie 2012 o jignește cu afirmații de genul “țigani împruțiți” și o amenință să plece din bloc pentru că așa vrea ea. Petenta precizează că de fapt ea este cea care curăță blocul de mizerie.

4.1.2. Petenta arată că a făcut numeroase plângeri la secția nr. 20 de poliție, iar agentul de poliție a încercat să soluționeze pe cale amiabilă conflictul. Petenta precizează că partea reclamată nu a ținut cont de faptul că agentul de poliție a sugerat să nu mai fie conflicte între părți până la expirarea contractului de închiriere în anul 2016, mai mult, a continuat să facă afirmații calomnioase la adresa sa de față cu nepotul său în vârstă de 8 ani.

4.1.3. Petenta menționează că familia sa dorește liniște și o conviețuire bună cu locatarii din blocul în care își desfășoară activitatea.

4.1.4. Petenta precizează că, de când doamna președinte a Asociației de Proprietari a preluat conducerea blocului, încearcă să o convingă, împreună cu Comisia de cenzori a blocului, să îi încheie o convenție civilă la ITM de prestări servicii deoarece petenta îndeplinește funcția de îngrijitor scară din anul 2000.

4.1.5. Petenta anexează sesizării documente și anume referatul întocmit de un membru în Comisia de cenzori a blocului 108, adresat doamnei președinte a Asociației de Proprietari, contractul de închiriere al petentei cu valabilitate până în data de 01.12.2016, un tabel cu privire la demiterea din funcția de îngrijitor scară a petentei în care numărul semnăturilor pentru nedemiterea acesteia predomină, un tabel cu acordul proprietarilor privind întocmirea convenției civile la ITM pentru îngrijitor scară pentru petentă în care majoritatea semnatarilor își exprimă acordul, un tabel cu privire la rezilierea prin instanță a contractului de închiriere a spălătoriei blocului 108, scara 2 în care locuiește petenta în care majoritatea semnatarilor se exprimă în sensul nerezilierii respectivului contract.

4.1.6. Petenta depune la dosar declarații ale unor vecini ai săi, printre care și o persoană având funcția de cenzor în comisia de cenzori a Asociației de Proprietari, care confirmă afirmațiile cu un potențial caracter discriminatoriu la adresa etniei rome făcute de către partea reclamată.

Susținerile părții reclamate

4.2.1. Partea reclamată nu a fost prezentă la data ședinței de audieri și nu a exprimat niciun punct de vedere scris.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. Prin petiția formulată și trimisă spre soluționare Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, acesta este sesizat cu privire la săvârșirea unei potențiale fapte de discriminare prin afirmații cu caracter discriminatoriu la adresa etniei rome.

5.2. **În drept**, analizând faptele reținute în speță, Colegiul director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului (în continuare CEDO), care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din

Convenție, atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă *„trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”*.

5.3. Potrivit art. 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/ 2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau ca efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniu politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

5.4. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din O.G. 137/2000R. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin.1 *deosebirea, excluderea, restricția sau preferința* trebuie să aibă la bază unul dintre *criteriile* prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior.

5.5. Având în vedere aspectele de mai sus precum și petiția dată, Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării trebuie să analizeze în ce măsură afirmațiile părții reclamante au o natură discriminatorie, astfel cum este prevăzut în art. 2 alin.1 al O.G. nr.137/2000 republicată.

5.6. Totodată, din analiza obiectului plângerii deduse soluționării, Colegiul director se raportează și la jurisprudența CEDO pentru a defini limita dintre libertatea de exprimare și dreptul la demnitate.

5.7. Privind libertatea de exprimare, CEDO analizează trei aspecte:

a) legalitatea restrângerii, și anume existența unei baze legale interne, și calitatea normei juridice (legea trebuie să fie accesibilă, precisă și previzibilă în așa fel încât să se înțeleagă restrângerea în mod clar, totodată trebuie să permită estimarea consecințelor faptelor contrare legii);

b) legitimitatea restrângerii, ceea ce trebuie să fie prevăzută de Convenție (pentru securitatea națională, integritatea teritorială, siguranța publică, apărarea ordinii, prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, moralei, reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale, pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești);

c) necesitatea restrângerii într-o societate democratică.

5.8. Potrivit art. 15 din O.G. nr. 137/ 2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările

ulterioare „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist - șovină, de instigare la ură rasială sau națională ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia”.

5.9. Colegiul director reține că, în speță, trebuie analizată raportarea aspectelor semnalate la libertatea de exprimare și corelativ la dreptul de a nu fi supus discriminării. Este evident faptul că dreptul de a nu fi supus discriminării constituie unul dintre drepturile fundamentale într-o societate democratică, dreptul la egalitate constituind un drept cu aplicare imediată și nu progresivă având în vedere că discriminarea în sine este un afront adus demnității umane. Tratatul discriminatoriu are de cele mai multe ori ca scop sau ca efect umilirea, degradarea sau interferența cu demnitatea persoanei discriminate, în mod particular, dacă acest tratament se manifestă în public. Tratănd pe cineva mai puțin favorabil datorită unor criterii inerente sugerează în primul rând dispreț sau lipsă de respect față de demnitatea sa umană.

5.10. În doctrina de specialitate privitoare la dreptul la opinie și exprimare, precum și exercitarea acestuia, se remarcă, sub acest aspect, că Pactul internațional privitor la drepturile civile și politice (publicat în Colectia de Legi și Decrete IV/1974) prin art. 19 alin. 3 stabilește că „exercițiul libertății de exprimare comportă îndatoriri speciale și responsabilități speciale și că poate fi supusă anumitor restricții care trebuie să fie expres stabilite prin lege și sunt necesare: respectul drepturilor sau reputației altora; salvagărdării siguranței naționale, ordinii publice, sănătății sau moralității publice”.

5.11. Convenția Europeană a Drepturilor Omului, ratificată de România prin Legea nr. 30 din 18 mai 1994, prevede în art.10 că: “orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare” și precizează în mod expres limitele acestui drept în alineatul 2 al aceluiași articol: “exercitarea acestor libertăți, (n.n. libertatea de exprimare, de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei) ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru (...) protecția reputației sau a drepturilor altora.”

5.12. Colegiul director reține faptul că afirmațiile părții reclamate au un caracter discriminatoriu și rasist, potrivit art. 2 alin. 1 coroborat cu art. 15 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, constatând astfel, cu unanimitate de voturi pentru, săvârșirea unei fapte de discriminare.

5.13. Raportat la fapta de discriminare constatată, Colegiul director dispune sancționarea părții reclamate, cu 6 voturi pentru și un vot împotriva, cu amendă contravențională în cuantum de 1000 lei. La stabilirea cuantumului amenzii contravenționale de 1000 lei Colegiul director a avut în vedere aspectul repetitiv al faptei, în sensul că partea reclamată s-a adresat în numeroase rânduri petentei folosind afirmații cu caracter discriminatoriu, rasist.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** (pentru constatarea faptei de discriminare) **și 6 voturi pentru și un vot împotriva** (pentru sancționarea părții reclamate cu amendă contravențională în cuantum de 1000 lei) ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. constatarea săvârșirii unei fapte de discriminare potrivit art. 2 alin. 1 și art. 15 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi pentru;

2. sancționarea părții reclamate, doamna *P. E.*, cu domiciliul în loc. București, cu amendă contravențională în cuantum de 1000 lei, conform art. 2 alin. 11, art. 26 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 modificată și completată prin O.U.G. nr. 19/27.03.2013, coroborat cu art. 8 din O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu 6 voturi pentru și un vot împotriva;

3. o copie a hotărârii se va transmite părților și Direcției de Impozite și Taxe Locale sector 6 din cadrul Primăriei sector 6 București.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

Bertzi Theodora – Membru

Cazacu Ioana - Membru

Haller István – Membru

Lazăr Maria – Membru

Panfile Anamaria – Membru

Stanciu Claudia Sorina – Membru

Vasile Alexandru Vasile – Membru

Data redactării: 25.07.2013

Hotărâre redactată de: L.M. și A.S.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2000 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.